Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково–методичної
та навчальної роботи
_____ О. Б. Жильцов
"___" _____ 2017 року

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Медіаправо та медіа політика
(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 06 Журналістика
спеціальності: 061 Журналістика
освітньої програми: «Журналістика»

Інститут Журналістики

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1126/17
(підпис) (прізвище, ініціали)
«___» _____ 2017 р.

2016– 2017 н. р.

Робоча програма дисципліни: «Медіаполітика» для студентів галузі знань 06 журналістика, за спеціальністю 061 журналістика, освітньої програми «Журналістика», 2017 р. – 31 с.

Розробники: ***Нестеряк Юрій Васильович,*** доктор наук із державного управління, завідувач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка, ***Георгієвська Вікторія Володимирівна,*** кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри журналістики та нових медіа.

Протокол від «29» серпня 2017 року № 2

Завідувач кафедри _____ (Ю. В. Нестеряк)

Години відповідають робочому навчальному плану

Заступник директора
Інституту журналістики
з навчальної роботи
_____ (Росінська О.А.)

© Університет Грінченка, 2016, 2017 рік
© Нестеряк Ю.В., 2016, 2017 рік
© Георгієвська В. В., 2016, 2017 рік

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ……4
СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……..6
І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……...6
ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……...7
МОДУЛЬ І. МЕДІАПОЛІТИКА……..7
МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО……8
МОДУЛЬ ІІІ. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ……9
ІІІ. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ……..10
МОДУЛЬ І. МЕДІАПОЛІТИКА ……10
МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО …….11
МОДУЛЬ ІІІ. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ……..12
IV.НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАПРАВО І МЕДІАПОЛІТИКА»……13
V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ……15
МОДУЛЬ І. МЕДІАПОЛІТИКА ……15
МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО……..15
МОДУЛЬ ІІІ. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ……..16
VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ……..18
МОДУЛЬ І. МЕДІАПОЛІТИКА ……18
МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО……..18
МОДУЛЬ ІІІ. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ……..19
VII. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА…….....20
МОДУЛЬ І. МЕДІАПОЛІТИКА ……20
МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО……..20
МОДУЛЬ ІІІ. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ……..21
VIII.СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ…….....22
ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ……...23
Х. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ ……23
ХІІ. ПИТАННЯ ДО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ……..25
ХІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА……....29

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Медіаправо та медіаполітика», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета дисципліни — надати студентам поглиблені знання з фундаментальних основ державного управління в галузі інформаційної політики та інформаційної безпеки як практичної політики державної влади з виконання функцій держави у вирішенні, загальних для всього суспільства проблем життєдіяльності; надати студентам знання та розуміння медіазаконодавства: межі свободи вираження поглядів, що дозволено та заборонено робити журналістам з правової точки зору; навчити студентів запобігати небезпечним правовим ситуаціям; дати поняття юридичної консультації перед публікацією суперечливих матеріалів, сформувати знання про законодавство та судову систему за для кращого висвітлення цих тем у журналістській практиці

Завдання курсу:

— ознайомити студентів із ключовими проблемами змісту та сенсу державного управління й безпеки в галузі інформаційних процесів;

— дати уявлення студентам про обов'язкові умови реалізації державної інформаційної політики, її законодавчу базу, у тому числі про:

а) теорію трансформації неможливого в можливе;

б) ресурсні складові інформаційних процесів;

в) контент правової бази інформаційної політики;

г) юридичний захист авторських і суміжних прав узагалі та прав на комп'ютерні програми й бази даних;

ґ) захист персональної інформації;

д) електронні контракти й електронний обмін знаннями;

е) інформаційні загрози;

є) техніко-технологічний і гуманітарний виміри інформаційної безпеки;

ж) боротьбу з комп'ютерними злочинами;

з) інформаційне протистояння та інформаційні війни.

Отже, акцент у навчанні зроблено на осмисленні основних параметрів інформаційної політики та безпеки.

Вивчивши дисципліну «Медіаправо та медіаполітика»студент повинен:

***Бути компетентним у*:**

— базових складових системи державної інформаційної політики;
— законодавчій бази інформаційної політики держави;
— основах інформаційної безпеки держави;
— ознаках інформаційних воєн та інформаційного протистояння;
— законодавчій базі України;
— Конституції України;
— правових актах та документах стосовно ЗМІ;
— міжнародних документах стосовно діяльності ЗМІ.

— застосованні знання медіа законодавства у практичній журналістській діяльності;

— уникання ситуацій, коли журналіст може порушити закон чи потрапити в небезпеку;

— використанні знання, щодо прав та обов'язків передбачених законодавством для журналістів ;

— застосовуванні навичок публічних виступів та аргументації позиції через участь у дискусіях, дебатах та рольових іграх на прикладі судових справ;

— роботі з юридичними джерелами та літературою;

— використанні базових знань та розумінні таких тем як: поняття медіа-права у світовому контексті, захист джерел інформації, доступ до інформації, дифамація, регулювання ЗМІ, медіа та вибори, медіа та правосуддя, захист приватного життя та суспільної моралі.

— ***Мати компетентності***:

— на практиці використовувати доступні йому методи захисту інформаційної інфраструктури держави;

— професійно реагувати на можливі прояви інформаційно-психологічного тиску в національному та міжсередовищному інформаційних просторах.

— застосовувати знання медіа законодавства у практичній журналістській діяльності;

— уникати ситуацій, коли журналіст може порушити закон чи потрапити в небезпеку;

— використовувати знання, щодо прав та обов'язків передбачених законодавством для журналістів ;

— застосовувати навички публічних виступів та аргументації позиції через участь у дискусіях, дебатах та рольових іграх на прикладі судових справ;

— працювати з юридичними джерелами та літературою;

— аналізувати та коротко викладати судові справи;

— використовувати базові знання та розуміння таких тем як: поняття медіа-права у світовому контексті, захист джерел інформації, доступ до інформації, дифамація, регулювання ЗМІ, медіа та вибори, медіа та правосуддя, захист приватного життя та суспільної моралі.

У **структурно-логічній схемі підготовки фахівців** значну увагу приділено класифікації цивілізаційних систем класу А і систем класу В з метою дійти розуміння необхідності формування за заданою програмою віртуальних структур — носіїв нової ментальності. Це визначає місце дисципліни та її **зв'язок з іншими дисциплінами** й дає можливість зрозуміти механізми колапсу цивілізацій.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 180 год (6 кредитів ECTS), зокрема лекції – 36 год, семінарські заняття — 34 год, самостійна робота — 70 год, модульні контрольні роботи – 10 годин, семестровий контроль ПМК у 3 семестрі та комплексний іспит 30 годин у 4 семестрі.

Комплексна дисципліна «Медіаправо та медіаполітика» викладається протягом 3-х семестрів і складається із 6 кредитів: «Професійні стандарти» - 1 кредит (2 семестрі), «Медіаполітика» – 2 кредити (3 семестр), «Міжнародне та вітчизняне медіаправо» – 2 кредити (4 семестр), 1 кредит – комплексний іспит.

Дисципліна має 2 форми контролю. У 3 семестрі модуль «Медіаполітика» завершується ПМК, а у 4 семестрі студенти складають комплексний іспит з дисципліни «Медіаправо та медіаполітика».

Відповідно до цього розраховується вагова частка кожної дисципліни. Розрахунок модульних балів: «Професійні стандарти» - 12 балів, «Медіаполітика» – 24 бали розраховуються із відомості ПМК, «Міжнародне та вітчизняне медіа право» – 24 бали. Розрахунок іспиту: «Професійні стандарти» - 8 балів, «Медіаполітика» – 16 балів, «Міжнародне та вітчизняне медіа право» – 16 балів.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

І. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс: **підготовка магістр**	**Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень**	**Характеристика навчальної дисципліни**
Кількість кредитів, відповідних ECTS: 5 Змістових модулів: 5 Загальна кількість годин: 180 Тижневих годин: 2 год.	Освітня програма: Журналістика Шифр та назва спеціальностей 061 Журналістика Галузь знань 06 Журналістика Освітньо- кваліфікаційний рівень *бакалавр*	Нормативна Рік підготовки: 1, 2 Семестри: 2-4 Аудиторних занять – 70 години Лекції: 36 годин Семінарські заняття: 34 годин Модульний контроль: 10 год. Самостійна робота: 70 години Вид контролю: *ПМК -3 семестр комплексний іспит 4 семестрі 30 год.*

ІІ. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

2 семестр

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль 1 Професійні стандарти роботи журналіста								
1.	Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації.	13	6	4	2		7	
2.	Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації.	17	8	4	4		7	2
	Разом	**30**	**14**	**8**	**6**		**14**	**2**

МОДУЛЬ ІІ. МЕДІАПОЛІТИКА

3 семестр

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль І Інформаційна політика								
1.	Вступ: проблеми трансформації держав. Базові складові інформаційної політики	11	4	2	2		7	
2.	Система інформаційної політики держави	17	8	4	4		7	2
	Разом	**28**	**12**	**6**	**6**		**14**	**2**

Змістовий модуль ІІ Інформаційна безпека як вид практичної політики								
3.	Основи інформаційної безпеки держави Гуманітарний вимір інформаційної безпеки	15	8	4	4		7	
4.	Медіаполітика. Державна інформаційна політика	17	8	4	4		7	2
Разом		**32**	**16**	**8**	**8**		**14**	**2**
Разом за навчальним планом		**60**	**28**	**14**	**14**		**28**	**4**

МОДУЛЬ ІІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО

4 семестр

№ п/п	**Назви теоретичних розділів**	**Кількість годин**						
		Разом	**Аудиторних**	**Лекцій**	**Семінарських**	**Індивідуальна робота**	**Самостійна робота**	**Модульний контроль**
Змістовний модуль 1 Діяльність міжнародних правових організацій								
1.	Предмет і завдання курсу Діяльність ООН щодо регламентації основних прав і свобод людини	13	6	4	2		7	
2.	Діяльність ЮНЕСКО щодо функціонування засобів масової комунікації на сучасному етапі.	17	8	4	4		7	2
Разом		**30**	**14**	**8**	**6**		**14**	**2**
Змістовний модуль 2 Правові основи діяльності ЗМІ в Україні								
3.	Правові засади розвитку інформаційного простору України	13	6	2	4		7	
4.	Вітчизняне законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України. Конституційні основи діяльності ЗМІ.	17	8	4	4		7	2
Разом		**30**	**14**	**6**	**8**		**14**	**2**
Разом за навчальним планом		**60**	**28**	**14**	**14**		**28**	**4**
Комплексний іспит		**30**						**30**
РАЗОМ УСІ МОДУЛІ		**180**	**70**	**36**	**34**		**70**	**40**

ІІІ. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРОФЕСІЙНІ СТАНТАРТИ РОБОТИ ЖУРНАЛІСТА

Тема 1. Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації (4 год.)

Виконання ЗМІ функції інформування, аналізу, громадської критики та контролю.

Правдивість і точність.

Редакційна чесність і незалежність.

Справедливість.

Недоторканість приватного життя.

Суть оперативної подачі інформації. Критерії цінності новини. Особливості подачі новин. Будь-яка новина подається ЗМІ у найближчому (або якщо це є необхідним – у екстреному) випуску новин. Інформаційна конкуренція в новинарній журналістиці. ЗМІ прагнуть того, аби будь-яку новину знаходити і повідомляти своїм користувачам раніше за інші ЗМІ.

Тема 2. Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації (4 год).

Неповна інформація є інформацією наполовину!

Незбалансована подача інформації завжди є пропагандою на чиюсь користь!

Громада повинна точно знати чий це коментар чи оцінка!

Подача фактів, а не журналістських коментарів

Вимоги щодо уникнення журналістами суб’єктивізму

Недостовірна інформація – є лише чуткою або пліткою, може бути приводом до перевірки, але не більше!

Суть достовірності подачі інформації

Інформаційні агентства та змі

Правила оприлюднення даних соціологічних досліджень

Застереження щодо інформації з інтернету

Простота мови і зрозумілість зображення

Подача цифр

МОДУЛЬ ІІ. МЕДІАПОЛІТИКА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Інформаційна політика

Тема 1. Вступ: проблеми трансформації держави. Базові складові інформаційної політики (2 год.)

Закон трійкового коду. Трансформація неможливого в можливе. Закони природи й закони права. Формат інформаційної політики. Загальне поняття державної політики. Визначення й предмет інформаційної політики. Об’єкт інформаційної політики. Предмет інформаційної політики. Мета та завдання інфор-маційної політики. Контент інформаційної політики

Тема 2. Система інформаційної політики держави (4 год.)

Інформаційна політика держави, системи керування інформаційною політикою. Державні інституту. Взаємодія та соціальна комунікація між державними інститутами та суспільством.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 Інформаційна безпека як вид практичної політики

Тема 3. Основи інформаційної безпеки держави. Гуманітарний вимір інформаційної безпеки. (4 год.)

Визначення поняття. Основні принципи державної політики інформаційної безпеки. Джерела інформаційних загроз безпе-ці держави. Інформаційна уразливість держави. Проблема початку інформаційної війни. Типова стратегія інформаційної війни. Наслідки інформаційної війни.

Тема 4. Медіаполітика. Державна інформаційна політика (4 год.)

Медіаполітика держави: механізми регулювання взаємовідносин держави із ЗМІ (державне регулювання, дерегулювання). Державне регулювання – громадське (підтримка загальнонаціональних цінностей та інтересів; збалансованість новин; культурно-пізнавальні, освітні передачі), комерційне – (підпорядкування діяльності ЗМІ розважальній, економічній функції; орієнтація на прибуток, запити споживача). Процеси, що характеризують сучасний інформаційний ринок (комерціалізація, лібералізація, приватизація, інтерналізація). Стратегії та технології державної інформаційної політики (публічні, напівтіньові, тіньові, кримінальні технології).

Структура державної інформаційної політики України. *Законодавчий рівень* – Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації; *виконавча влада* – Міністерство транспорту і зв`язку, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення, Державний комітет телебачення та радіомовлення України. Аналітичні та науково-дослідні структури (громадські й неурядові організації) – Національна спілка журналістів України, Українська асоціація видавців періодичної преси, Український незалежний центр політичних досліджень, Незалежна асоціація мовників, Інтерньюз-Україна, Академія Української Преси та ін..

МОДУЛЬ ІІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.Діяльність міжнародних правових організацій

Тема 1. Предмет і завдання курсу. Діяльність ООН щодо регламентації основних прав і свобод людини (4 год.)

1. Актуальність і значення правових основ масової комунікації.
2. Предмет, структура і завдання курсу.
3. Характеристика літератури і методика вивчення дисципліни.
4. Загальна декларація прав людини (1948).
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права (1966).
6. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (1966).
7. Аналіз і значення цих документів щодо визначення основних засад діяльності журналістів, їх прав, свобод і обов’язків.

Тема 2. Діяльність ЮНЕСКО щодо функціонування засобів масової комунікації на сучасному етапі (4 год.)

1. Основна мета і призначення ЮНЕСКО відповідно до її статуту та інших програмних документів організації
2. Декларація ЮНЕСКО про основні принципи щодо внеску ЗМІ у змінення миру та міжнародного взаєморозуміння, розвитку прав людини і боротьби проти расизму а підбурювання до війни (1978).
3. Становлення і розвиток взаємозв’язків між ЮНЕСКО та України в галузі культури, освіти та мас-медіа на сучасному етапі.
4. Основні документи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.Правові основи діяльності ЗМІ в Україні

Тема 5. Правові засади розвитку інформаційного простору України (2 год.)

1. Регламентація загальних питань інформації у вітчизняному законодавстві.
2. Конституційні основи ЗМІ.
3. Постанови Кабінету міністрів. України.

Тема 4. Вітчизняне законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України.Конституційні основи діяльності ЗМІ (4 год.)

1. Правове регулювання загальних питань інформації.
2. Взаємозв'язки суспільства і соціальної інформації на сучасному етапі.
3. Структура інформаційної діяльності.
4. Регламентація загальних питань інформації у вітчизняному законодавстві.
5. Конституція і верховенство права в державі.
6. Пряма дія Конституції.
7. Конституція – Основний Закон держави, головний юридичний інструмент регулювання суспільних відносин.
8. Основна мета й призначення Конституції України.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

«МЕДІАПРАВО І МЕДІАПОЛІТИКА»

Разом: 180 год., лекції – 36 год., семінарські заняття – 34 год.,
самостійна робота – 70 год., модульний контроль - 40 год., підсумковий контроль – 30 год.
комплексний іспит

Тиждень	I-II	III-VI	I-III	IV-VII
	МОДУЛЬ ІІІ. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ			
Модулі	Змістовий модуль V			
Назва модуля	**Професійні стандарти роботи журналіста**			
Кількість балів за модуль	92 бали			
Лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації 1 б.	Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації 1 б.	Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації 1 б.	Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації 1 б.
Теми семінарських занять	Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації 10 + 1 б.	Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації 10 + 1 б.	Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації 10 + 1 б.	
Самостійна робота	15 балів		15 балів	
Модульна контрольна	25 балів			
Тиждень	I-IV	V- VII	I-IV	V- VII
	МОДУЛЬ І. МЕДІАПОЛІТИКА		**МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО**	
Модулі	Змістовий модуль І		Змістовий модуль І	
Назва модуля	**Інформаційна політика**		**Діяльність міжнародних правових організацій**	
Кількість балів	91 бал		92 бали	

за модуль				
Лекції	1	2-3	1-2	3-4
Теми лекцій	Вступ: проблеми трансформації держав. Базові складові інформаційної політики 1 б.	Система інформаційної політики держави 2 б.	Предмет і завдання курсу Діяльність ООН щодо регламентації основних прав і свобод людини 2 б.	Діяльність ЮНЕСКО щодо функціонування засобів масової комунікації на сучасному етапі. 2 б.
Теми семінарських занять	Вступ: проблеми трансформації держав. Базові складові інформаційної політики 10 + 1 б.	Система інформаційної політики держави 20 + 2 б.	Предмет і завдання курсу Діяльність ООН щодо регламентації основних прав і свобод людини 10 + 1 б.	Діяльність ЮНЕСКО щодо функціонування засобів масової комунікації на сучасному етапі. 20 + 2 б.
Самостійна робота	15 балів	15 балів	15 балів	15 балів
Модульна контрольна	25 балів		25 балів	
Тиждень	VIII-X	XI-XIV	VIII-X	XI-XIV
Модулі	Змістовий модуль II		Змістовий модуль II	
Назва модуля	**Інформаційна безпека як вид практичної політики**		**Правові основи діяльності ЗМІ в Україні**	
Кількість балів за модуль	103 бала		102 бали	
Лекції	4-5	6-7	5	6-7
Теми лекцій	Основи інформаційної безпеки держави Гуманітарний вимір інформаційної безпеки 2 б.	Уявлення про інформаці війну 2 б.	Правові засади розвитку інформаційного простору України 1 б.	Вітчизняне законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України. Конституційні основи діяльності ЗМІ 2 б.
Теми семінарських занять	Основи інформаційної безпеки держави Гуманітарний вимір інформаційної безпеки 20 + 2 б.	Уявлення про інформаційну війну 20 + 2 б.	Правові засади розвитку інформаційного простору України 20 + 2 б.	Вітчизняне законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України. Конституційні основи діяльності ЗМІ 20 + 2 б.
Самостійна робота	15 балів	15 балів	15 балів	15 балів
Модульна контрольна	25 балів		25 балів	
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)			

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ ІІІ. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

Змістовий модуль 1. Професійні стантарти роботи журналіста

Семінар 1. Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації (2 год.)

Виконання ЗМІ функції інформування, аналізу, громадської критики та контролю.

1. Правдивість і точність.
2. Редакційна чесність і незалежність.
3. Справедливість.
4. Недоторканість приватного життя.
5. Суть оперативної подачі інформації.
6. Критерії цінності новини. Особливості подачі новин.
7. Інформаційна конкуренція в новинарній журналістиці.

Семінар 2. Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації (4 год).

1. Вимоги щодо уникнення журналістами суб'єктивізму
2. Суть достовірності подачі інформації
3. Інформаційні агентства та ЗМІ
4. Правила оприлюднення даних соціологічних досліджень
5. Застереження щодо інформації з інтернету
6. Простота мови і зрозумілість зображення
7. Подача цифр.

МОДУЛЬ ІІ. МЕДІАПОЛІТИКА

Змістовий модуль 1. Інформаційна політика

Семінар 1. Вступ: проблеми трансформації держави. Базові складові інформаційної політики (2 год.)

1. Держава як форма організації суспільства.
2. Закон функціонального зв'язку тріад.
3. Інформаційна політика держави як процес управління.
4. Елементна база інформаційного процесу.
5. Характеристики понять «інформація» і «знання».
6. Інформаційна політика як практична складова управління.

Семінар 2. Система інформаційної політики держави (4 год.)

1. Система — загальне поняття.
2. Інформаційна політика як система і підсистема політичної системи України.
3. Інформаційна політика як інформатика ЗМК.

Змістовий модуль 2. Інформаційна безпека як вид практичної політики

Семінар 3. Основи інформаційної безпеки держави (4год.)

1. Інформаційна уразливість держави.
2. Міжнародні критерії інформаційної уразливості цивілізації.
3. Міжнародні критерії інформаційної безпеки.

Семінар 4. Психологія «інформаційної людини» : огляд актуальних концепцій розвитку майбутнього (4 год.)

1. Зародження нових суспільних проектів у високорозвинених країнах. Цінності прадавньої людини для логіки майбутнього.

2. Глобалізоване суспільство: становлення глобального середнього класу. Звільнення від матеріальних чинників.
3. Фактори формування суспільного клімату: історичний аспект.
4. Підґрунтя філософії нетократичного суспільства (тоталізм).
5. Медіа як куратори політичної арени. Владна ієрархія інформаційного суспільства.

МОДУЛЬ ІІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО

Змістовий модуль 1. Діяльність міжнародних правових організацій

Семінарське заняття 1. Діяльність ООН щодо регламентації основних прав і свобод людини (2 год.)

1. Доступ до інформації.
2. Матеріали з відкритих джерел.
3. Державна таємниця.
4. Система акредитації журналістів в органах державної влади та місцевого самоврядування.
5. Матеріали з обмеженим доступом.

Семінарське заняття 2. Діяльність ЮНЕСКО щодо функціонування засобів масової комунікації на сучасному етапі (4 год.)

1. Віндхуцька декларація (1991).
2. Алматинська декларація (1992).
3. Сантьязька декларація (1994).
4. Єменська декларація (1996).
5. Софійська декларація (1997).
6. Діяльність міжнародної організації захисту свободи слова «Репортери без кордонів».
7. Участь світового Комітету свободи преси в розробці Хартії вільної преси.
8. Основні положення та принципи документа.
9. Діяльність міжнародної організації «Форум Свободи».

Змістовий модуль 2. Правові основи діяльності ЗМІ в Україні

Семінарське заняття 3. Правові засади розвитку інформаційного простору України (4 год.)

1. Конституція України (1996).
2. Закон України «Про інформацію» (1992).
3. Закон України «Про державну таємницю» (1994).
4. Указ Президента «Про заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення» (1997).

Семінарське заняття 4. Вітчизняне законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України. Конституційні основи діяльності ЗМІ (4 год.)

1. Захист суспільної моралі.
2. Заборона пропаганди насильства, порнографії, расової та релігійної дискримінації, закликів до насильницького повалення конституційного ладу та порушення територіальної цілісності.
3. Система класифікації фільмів та візуальних позначок на телебаченні.
4. Норма прямої дії Конституції.
5. Конституція держави про права, свободи та обов’язки людини і громадянина.
6. Загальні та фахові конституційні норми щодо діяльності ЗМІ.
7. Значення Конституції України, її основних положень щодо правової регламентації функціонування мас-медіа.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МОДУЛЬ І. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

Змістовий модуль 1. Професійні стандарти роботи журналіста

Тема 1. Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації. (7 год.)

Опрацювання правових документів, аналіз пропонованих на розгляд матеріалів.

Тема 2. Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації (7 год.)

Опрацювання правових документів, аналіз пропонованих на розгляд матеріалів.

МОДУЛЬ ІІ. МЕДІАПОЛІТИКА

Змістовий модуль 1. Інформаційна політика

Тема 1. Вступ: проблеми трансформації держави. Базові складові інформаційної політики (7 год.)

Опрацювання правових документів, аналіз пропонованих на розгляд матеріалів.

Тема 2. Система інформаційної політики держави (7 год.)

Опрацювання правових документів, аналіз пропонованих на розгляд матеріалів.

Змістовий модуль 2. Інформаційна безпека як вид практичної політики

Тема 3. Основи інформаційної безпеки держави (7 год.)

Опрацювання правових документів, аналіз пропонованих на розгляд матеріалів.

Тема 4. Медіаполітика. Державна інформаційна політика (7 год.)

Опрацювання правових документів, аналіз пропонованих на розгляд матеріалів.

МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО

Змістовий модуль 1. Діяльність міжнародних правових організацій

Тема 1. Діяльність ООН щодо регламентації основних прав і свобод людини. Діяльність ЮНЕСКО щодо функціонування засобів масової комунікації на сучасному етапі (7 год.)

1. Поняття «державна таємниця».
2. Документ як джерело інформації та способи його вивчення.
3. Гриф «матеріали з обмеженим доступом».
4. Основні методи збору інформації.
5. Віндхуцька декларація (1991).
6. Алматинська декларація (1992).
7. Сантьязька декларація (1994).
8. Єменська декларація (1996).
9. Софійська декларація (1997).

Література: [1-6].

Тема 2. Міжнародні правозахисні журналістські організації (7 год.)

1. Основні напрямки роботи міжнародної організації захисту свободи слова «Репортери без кордонів».
2. Діяльність світового Комітету свободи преси
3. Що таке Хартія вільної преси?

Література: [1-6].

Змістовий модуль 2. Правові основи діяльності ЗМІ в Україні

Тема 3. Правові засади розвитку інформаційного простору України (7 год.)

1. Проаналізувати основні положення Конституції України (1996).
2. Закон України «Про інформацію» (1992).
3. Закон України «Про державну таємницю» (1994).
4. Указ Президента «Про заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення» (1997).

Література: [1, 6].

Тема 4. Вітчизняне законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України. Конституційні основи діяльності ЗМІ (7 год.)

1. Знайти і проаналізувати приклади:
   a. насильства;
   b. порнографії;
   c. расової та релігійної дискримінації.
2. Структура інформаційної діяльності.
3. Дати визначення терміну «регламентація».
4. Основні положення Конституції України.
5. «Конституційні норми».
6. «Норма прямої дії Конституції».

Література: [1-6].

Таблиця 6. 1

VII. КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

МОДУЛЬ І. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовний модуль 1 Професійні стандарти роботи журналіста			
Засадничі принципи журналістської професії. Оперативність подачі інформації. Точність подачі інформації.	Опрацювання літератури, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	I
Вичерпність (повнота) інформації. Баланс думок та багатоманітність точок зору. Відокремлення фактів від коментарів і оцінок. Достовірність інформації. Простота подачі інформації.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	II
Разом: ***14 год.***	*Разом:* ***30 балів***		

МОДУЛЬ ІІ. МЕДІАПОЛІТИКА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль І Інформаційна політика			
Вступ: проблеми трансформації держав. Базові складові інформаційної політики	Опрацювання літератури, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	I
Система інформаційної політики держави	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	II
Змістовий модуль ІІ Інформаційна безпека як вид практичної політики			
Основи інформаційної безпеки держави Гуманітарний вимір інформаційної безпеки	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	III

Уявлення про інформаційну війну	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	IV
Разом: ***28 год.***	*Разом:* ***60 балів***		

МОДУЛЬ ІІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО

Змістовий модуль та теми курсу	**Академічний контроль**	**Бали**	**Термін виконання (тижні)**
Змістовний модуль 1 Діяльність міжнародних правових організацій			
Предмет і завдання курсу Діяльність ООН щодо регламентації основних прав і свобод людини	Опрацювання літератури, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	I
Діяльність ЮНЕСКО щодо функціонування засобів масової комунікації на сучасному етапі.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	II
Змістовний модуль 2 Правові основи діяльності ЗМІ в Україні			
Правові засади розвитку інформаційного простору України	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	III
Вітчизняне законодавство щодо правової регламентації ЗМІ України. Конституційні основи діяльності ЗМІ.	Опрацювання літератури, семінарське заняття, модульна контрольна робота	15 (5 (д/з)+10 (опрац. фах. вид.))	IV
Разом: ***28 год.***	*Разом:* ***60 балів***		

VIII.СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Медіаправо та медіаполітика» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип кооперaційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю

МОДУЛЬ І. ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ

№ з/п	**Вид діяльності**	**Кількість балів за одиницю**	**Кількість одиниць до розрахунку**	**Всього**
1.	Відвідування лекцій	1	4	4
2.	Відвідування семінарських занять	1	3	3
3.	Робота на семінарському занятті	10	3	30
4.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	15	2	30
5.	Модульна контрольна робота	25	1	25
Максимальна кількість балів: 92				

Коефіцієнт 12/92 = 0,13

МОДУЛЬ ІІ. МЕДІАПОЛІТИКА

№ з/п	**Вид діяльності**	**Кількість балів за одиницю**	**Кількість одиниць до розрахунку**	**Всього**
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3.	Робота на семінарському занятті	10	7	70
4.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	15	4	60
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50

Максимальна кількість балів: 194				
	ПМК коефіцент 100/194 = 0,516		1	

Коефіцієнт 24/100 = 0,24

МОДУЛЬ ІІІ. МІЖНАРОДНЕ ТА ВІТЧИЗНЯНЕ МЕДІАПРАВО

№ з/п	**Вид діяльності**	**Кількість балів за одиницю**	**Кількість одиниць до розрахунку**	**Всього**
1.	Відвідування лекцій	1	7	7
2.	Відвідування семінарських занять	1	7	7
3.	Робота на семінарському занятті	10	7	70
4.	Виконання завдань з самостійної роботи (д. з.)	15	4	60
5.	Модульна контрольна робота	25	2	50
Максимальна кількість балів: 194				

Коефіцієнт 24/194 = 0,124

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, повідомлення, доповідь.

Методи письмового контролю: модульна контрольна робота, самостійна письмова робота (редагування тексту).

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	**Оцінка за стобальною шкалою**	**Значення оцінки**	**Національна шкала**	**Залікова оцінка**
A	**90-100 балів**	**Відмінно** —відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	**ВІДМІННО**	**ЗАРАХОВАНО**
B	**82-89 балів**	**Дуже добре** —достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок	**ДОБРЕ**	
C	**75-81 балів**	**Добре** — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		
D	**69-74 балів**	**Задовільно** — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	**ЗАДОВІЛЬНО**	

E	**60-68 балів**	**Достатньо** — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)		
FX	**35-59 балів**	**Незадовільно з можливістю повторного складання** — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	**НЕЗАДОВІЛЬНО**	**НЕ ЗАРАХОВАНО**
F	**1-34 балів**	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної та модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп’ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях і під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* аналіз.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

ІІ. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Медіаправо».

XII. ПИТАННЯ ДО КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ

1. Закон України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
2. з питань забезпечення та безперешкодної реалізації права людини на свободу слова".
3. Конституційні засади діяльності ЗМІ України.
4. Реклама в друкованих ЗМІ.
5. Авторське право на аудіовізуальний твір.
6. Захист авторського права і суміжних прав в Україні.
7. Основні напрями і форми державної підтримки засобів масової
8. інформації.
9. Організація соціального захисту журналістів України.
10. Порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та
11. набрання ними чинності в Україні.
12. Охорона в Україні інформації, яка віднесена до держаної таємниці.
13. Укази Президента України щодо інформаційної діяльності в Україні.
14. Діяльність органів державної влади щодо забезпечення свободи слова,
15. задоволення інформаційних потреб суспільства та розвитку інформаційної сфери в Україні.
16. Гарантовані законодавством України шляхи отримання інформації
17. журналістами.
18. Основні положення Цивільного кодексу України щодо діяльності
19. журналістів.
20. Інформаційна політика України: стан і перспективи.
21. Основні принципи інформаційних відносин в Україні.
22. Європейська Конвенція про захист прав людини та основних свобод.
23. Суб'єкти та об'єкти інформаційних відносин в Україні.
24. Регламентація етичних засад діяльності журналістів України.
25. Питання вдосконалення державного управління інформаційною сферою на сучасному етапі в Україні.
26. Верховний суд України щодо судової практики у справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди.
27. Принципи та основні напрями діяльності творчих спілок в Україні.
28. Рішення Європейського Суду з прав людини в галузі ЗМІ.
29. Організація і здійснення видавничої справи в Україні.
30. Загальні обмеження щодо рекламної діяльності в Україні. Недобросовісна реклама.
31. Акредитація журналістів ЗМІ при органах державної влади та органах місцевого самоврядування.
32. Права телеглядачів і радіослухачів.
33. Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи розвитку.
34. Міжнародні документи щодо захисту прав і свобод людини.
35. Діяльність Конституційного Суду України.
36. Цивільна відповідальність журналістів України.
37. Здійснення контролю за дотриманням законодавства про рекламу.
38. Основні положення Закону України „Про захист суспільної моралі" щодо діяльності ЗМІ.
39. Організація діяльності друкованих ЗМІ.
40. Соціальна рекламна інформація в Україні.
41. Основні принципи інформаційних відносин в Україні.
42. Правове забезпечення діяльності ЗМІ під час виборчих процесів.
43. Засади державної інформаційної політики в Україні.

44. Заснування телерадіоорганізацій та ліцензування каналів мовлення.
45. Діяльність Конституційного Суду України щодо ЗМІ.
46. Зміст та гарантії права на інформацію.
47. Положення Кримінального кодексу України щодо журналістської діяльності.
48. Конституція України - основний документ в галузі прав та свобод людини і громадянина.
49. Сучасні проблеми свободи слова в Україні. Історичний та сучасний аспекти питання.
50. Права і обов'язки телерадіоорганізацій та їх працівників.
51. Конституція України щодо основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина.
52. Діяльність міжнародних організацій щодо захисту прав та свобод журналістів (на вибір).
53. Суміжні права виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення.
54. Рішення Пленуму Верховного Суду України від 25 травня 2001р. №5 щодо внесення змін та доповнень до Постанови Пленуму Верховного Суду України від 31 березня 1995 р. №4 „Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди".
55. Соціальний захист професійного творчого працівника.
56. Відповідальність журналістів за оприлюднення неправдивої інформації.
57. Права та обов'язки учасників інформаційних відносин.
58. Склад Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення та порядок ї"ї оформлення.
59. Забезпечення гарантії права на інформацію в Україні.
60. Відносини між редакціями друкованих ЗМІ і громадянами та організаціями.
61. Порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні друкованими ЗМІ.
62. Компетенція, повноваження та функції Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.
63. Цензура як спосіб перешкоджання законній професійній діяльності журналістів.
64. Здійснення авторського права в Україні.
65. Діяльність Європейського Суду щодо прав та свобод журналістів. 60.Питання захисту конфіденційної інформації у вітчизняному законодавстві.
66. Законодавство України щодо забезпечення та безперешкодної реалізації права людини на свободу слова.
67. Правове регулювання інформаційного простору України.
68. Вдосконалення державного управління інформаційною сферою в Україні: стан, проблеми, перспективи розвитку.
69. Кодекси професійної етики українського журналіста (на вибір).
70. Форми і порядок висвітлення діяльності органів державної влади і органів місцевого самоврядування в Україні аудіовізуальними ЗМІ.
71. Діяльність та статус інформаційних агентств в Україні.
72. Режим доступу до інформації.
73. Регламентація рекламної діяльності на телебаченні та радіомовленні.
74. Визначення й предмет інформаційної політики.
75. Основи інформаційної безпеки держави.
76. Основи інформаційної уразливості держави.
77. Контент інформаційної політики держави.
78. Об’єкти та суб’єкти інформаційної політики держави.
79. Система інформаційної політики держави.

80. Проблеми трансформації держави.
81. Основи інформаційної політики.
82. Державна політика інформаційної безпеки.
83. Загрози інформаційної безпеки України.
84. Пріоритети інформаційної безпеки.
85. Безпека інформаційних ресурсів.
86. Право доступу до інформаційних ресурсів.
87. Інформаційна безпека: гуманітарний вимір.
88. Інформаційна безпека національних інтересів України.
89. Проблема початку інформаційної війни.
90. Типова стратегія інформаційної війни.
91. Психічні програми самознищення.
92. Розкрийте зміст виконання ЗМІ функції інформування, аналізу, громадської критики та контролю.
93. Охарактеризуйте баланс між правами журналістів на свободу слова й інформації та їх відповідальністю.
94. ЗМІ як місце для публічної дискусії і для зворотнього зв'язку.
95. В чому може виялвтися захист інтересів окремих політичних сил, соціальних, національних, етнічних і расових груп, бізнес-груп, релігійних громад тощо.
96. Характеристика діяльності ЗМІ, що спрямована на забезпечення як загальбносуспільних інтересів, так і кожного його індивіда
97. Засадничі цінності професійних та етичних стандартів діяльності ЗМІ.
98. Правдивість і точність як стандарти фахової діяльності.
99. Безсторонність і багатоманітність точок зору в новинній журналістиці.
100. розкрийте суть понять „Редакційна чесність" і „Редакційна незалежність".
101. Незалежність ЗМІ як від інтересів держави, так і від будь-яких партійних, бізнесових чи групових інтересів забезпечує впевненість аудиторії в тому, що на на рішення журналістів не впливає жоден економічний чи політичний тиск.
102. Енергійність і професійність у пошуку суті кожної події чи проблеми – дайте характеристику цим якостям фахової діяльності.
103. Як у фахових стандартах виявляється справедливість.
104. Розкрийте зміст поняття „Недоторканість приватного життя".
105. В чому виявляється принцип „Не завдання шкоди і образ".
106. Розкрийте зміст поняття „Оперативність".
107. Розкрийте зміст поняття „Точність".
108. Розкрийте зміст поняття „Достовірність".
109. Розкрийте зміст поняття „Збалансованість".
110. в чому виявляється відокремлення фактів від коментарів та оцінок.
111. Розкрийте зміст поняття „Повнота інформування".
112. Розкрийте зміст поняття „Простота інформування".
113. Розкрийте суть оперативної подічі інформації.
114. Розкрийте суть точної подічі інформації.
115. дайте характеристику вимогам до співробітників щодо точності.
116. Суть достовірності подічі інформації.
117. методи і правила роботи у ситуації „Репортер на місці події".
118. Що таке анонімні джерела інформації.
119. Розкрийте зміст поняття „Авторитетні джерела".
120. Розкрийте зміст поняття „Офіційні джерела".
121. Розкрийте зміст поняття „Поінформовані джерела".
122. Інформаційні агентства та інші ЗМІ.
123. Правила оприлюднення даних соціологічних досліджень.
124. Застереження щодо інформації з Інтернету.

125. В чому суть збалансованої подачі інформації.
126. Вимоги до співробітників щодо збалансованої подачі інформації.
127. Відмова від коментаря.
128. Вимоги до формату подачі інформації чи спірних питань.
129. Висвітлення зібрань та акцій протестів.
130. Перелічіть правила використання бліц-опитувань, дайте їм характеристику.
131. розкрийте суть явища „Безпідставні узагальнення”.
132. в чому виявляється суть відокремлення фактів від оцінок і коментарів.
133. Які вимоги щодо уникнення журналістами суб’єктивізму містять фахові стандарти дільності.
134. чи може використовуватися журналістом оцінювальна лексика? В яких випадках?
135. Допустимий рівень аналітики у новинах.
136. Коментарі і оцінки у авторських програмах.
137. Суть повноти подачі інформації та основний зміст новини.
138. З чого складається повнота новини?
139. Шокуючі чи шкідливі для суспільної моралі матеріали.
140. Повага до приватного життя.
141. Правило “чотирьох вікон”.
142. Шкала “вчинків” та “рангів”.
143. Неупередженість до обвинувачених.
144. Оприлюднення відоморвтей про жертви.
145. Захист джерел інформації.
146. Незаконні методи збирання і оприлюднення інформації.
147. Придбання інформації.
148. Розкрийте зміст поняття „Плагіат”.
149. Розкрийте зміст поняття „Дискримінація”.
150. Проаналізуйте принципи висвітлення інформації про неповнолітніх
151. Розкрийте зміст понять „Ембарго”, „оф рекордз”.
152. Засади взаємин в колективі.
153. Принципи редагування редакційних матеріалів.
154. Розкрийте зміст поняття „Цензура”.

XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності ЗМІ. - К., 2004.

Додаткова:

2. Міжнародні стандарти свободи слова. Збірник публікацій міжнародної організації „Артикль 19”. – К.: Міленіум, 2003.
3. М.Місьо, Н.Петрова, В.Ситцевой. Правничі засади діяльності журналістів в Україні. К.: Айрекс Про Медія, 2000.
4. Правовий самозахист журналістів. – К.: Геопринт, 2003
5. Леонарди Д. Европейский Суд по правам человека: разграничение между утверждением о факте и выражением мнения.
6. Законодавча база України // portal.rada.gov.ua
7. Винер Н. Кибернетика и общество / Н. Винер ; под общ. ред. Э. Я. Кульмана. — М. : Иностранная литература, 1958.
8. Домарев В. В. Безопасность информационных технологий: Методология создания систем защиты / В. В. Домарев. — К. : ДиаСофт, 2004.
9. Манойло А. В. Государственная информационная политика в особых условиях / А. В. Манойло. — М. : МИФИ, 2003.
10. Окинавская Хартия глобального информационного общества. — http://www.iis.ru/events/okinawa/charter.ru.html
11. Поляков Ю. А. Информационная безопасность и средства массовой информации : учеб. пособие / Ю. А. Поляков. — М. : ИМПЭ, 2004.
12. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика : навч. посіб. / Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. — К. : Знання, 2006.
13. Расторгуев С. П. Информационная война / С. П. Расторгуев. — М. : Радио и связь, 1999.
14. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций / С. Хантингтон. — М. : АСТ, 2003.
15. Чічановський А. А. Національна держава та її засоби інформації // Україна на шляху до Європи / А. А. Чічановський. — К. : Етнос, 2006.
16. Чичановский А. А. За чертой полета: нации и народы после развала СССР / А. А. Чичановский. — М., 2000.
17. Чічановський А. А. Інформаційні процеси в структурі світових комунікаційних систем / А. А. Чічановський, О. Г. Стариш. — К. : Грамота, 2010.

Законодавча база Інтернет-ресурси:

18. Закон США про свободу інформації. http://www.medialaw.ru/publications/books/modern/77.html
19. Закон США про відкритість уряду http://www.medialaw.ru/publications/books/modern/78.html
20. Журнал „Законодательство и практика масс-медиа” №2 за лютий 2005 року. Москва. http://www.medialaw.ru/publications/zip/126/index.html

(випуск журналу присвячений питанням правового регулювання доступу до державної інформації).
21. Актуальные проблемы обеспечения доступа к информации. – Институт проблем информационного права. – Москва. http://www.medialaw.ru/publications/books/indep2/index.html
22. Рекомендація Комітету Міністрів Ради Європи Rec (2002) № 2 „Про доступ до офіційних документів" http://www.coe.kiev.ua/bul/bul10/text27.htm
23. Правова позиція Інституту Медіа Права щодо нової редакції Закону України „Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення" http://www.telekritika.kiev.ua/ur-cons/?id=21480
24. Справа Європейського суду з прав людини „Фрессоз і Руар проти Франції" http://www.medialaw.ru/article10/6/2/10.htm
25. Справа Європейського суду з прав людини „Принцеса Ганноверська проти Німеччини" http://www.medialaw.ru/article10/6/2/44.htm
26. Рекомендація Ради Європи № R (2000) 7 „Про право журналістів не розкривати свої джерела інформації" http://www.coe.kiev.ua/bul/bul10/text22.htm
27. Рішення у справі Європейського суду з прав людини „Гудвін проти Великобританії" http://www.medialaw.ru/article10/6/2/12.htm
28. Рішення у справі Європейського суду з прав людини „Ромен і Шміт проти Люксембургу" http://www.medialaw.ru/article10/6/2/35.htm
29. Рекомендація Ради Європи № R (97) 20 „Про наклепницькі висловлювання" http://www.coe.kiev.ua/bul/bul10/text15.htm
30. Рішення у справі Європейського суду з прав людини „Лінгенс проти Австрії" http://www.medialaw.ru/article10/6/2/15.htm
31. Рішення у справі Європейського суду з прав людини „Кастеллс проти Іспанії" http://www.medialaw.ru/article10/6/2/11.htm

Робоча програма навчальної дисципліни
«Медіаправо та медіаполітика»

Розробники: **Нестеряк Юрій Васильович**, доктор наук з державного управління, завідувач кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка; **Георгієвська Вікторія Володимирівна**, кандидат соціальних комунікацій, доцент кафедри журналістики та нових медіа Інституту журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка